

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Dimitriu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, I. Dutca, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către recurenta Svetlana Ouș,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Ouș împotriva
Alexandrei Tarlapan cu privire la privarea de dreptul la succesiune legală,
împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de către Svetlana Ouș și a fost menținută hotărârea din 30 ianuarie
2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 25 ianuarie 2018, Svetlana Ouș a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Alexandrei Tarlapan cu privire la privarea de dreptul la succesiune legală.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la XXX, Mihail Tarlapan, tatăl
acesteia a decedat, decesul fiind trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. XXX din
XXX, fapt confirmat prin certificatul de deces, eliberat de OC Chișinău.

A afirmat reclamanta că, defunctul Mihail Tarlapan, deținea cu drept de proprietate
bunurile imobile situate în mun. XXX, str. XXX, compuse din: teren (pentru construcție)
cu suprafața de 0,06 ha, casa de locuit individuală cu suprafața de 122,7 m.p., construcție
cu suprafața de 23,8 m.p., și construcție accesorie cu suprafața de 22,4 m.p., în temeiul
certificatului de moștenitor nr. XXX din 21 mai 1988, certificat de moștenitor nr. XXX
din 21 mai 1988.

A invocat reclamanta că, la 07 octombrie 1960, a fost încheiată căsătoria între
Mihail Tarlapan și Alexandra Tarlapan (Serghian). Căsătoria părinților săi a durat din
1960 până în 1983 (23 ani). Din anul 1983 până la decesul tatălui său (XXX), pârâta a
locuit separat amiabil, într-o porțiune de casă cu intrare separată. Astfel, din 1983, pârâta
nu a mai locuit împreună cu tatăl reclamantei, nu au avut o gospodărie comună și nici nu
a contribuit cu mijloace comune ale soților sau cu mijloacele unuia dintre soți, ori în urma
muncii numai a unuia dintre soți, la sporirea valorii acestor bunuri prin reparație capitală,
reconstrucție, reutilare, reamenajare etc.

În urma celor menționate supra, reclamanta a solicitat admiterea acțiunii și privarea
Alexandrei Tarlapan, a.n. XXX, de dreptul la succesiune legală din patrimoniul
succesoral al defunctului Mihail Tarlapan decedat la XXX.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Ouș, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de către Svetlana Ouș și s-a menținut hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță, urmează a fi menținută, ca fiind legală și corectă, constituind rezultatul examinării în ansamblu a tuturor probelor anexate prezentei cauze.

Din materialele cauzei rezultă că, la 25 ianuarie 2018, Svetlana Ouș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alexandrei Tarlapan cu privire la privarea de dreptul la succesiune legală.

Astfel, la XXX, Mihail Tarlapan, tatăl Svetlanei Ouș, a decedat, decesul fiind trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. XXX din XXX, fapt confirmat prin certificatul de deces, eliberat de OC Chișinău.

În acest context, a invocat reclamanta că, defunctul Mihail Tarlapan, deținea cu drept de proprietate bunurile imobile situate în mun. XXX, str. XXX, compuse din: teren (pentru construcție) cu suprafața de 0,06 ha, casa de locuit individuală cu suprafața de 122,7 m.p., construcție cu suprafața de 23,8 m.p., și construcție accesorie cu suprafața de 22,4 m.p., în temeiul certificatului de moștenitor nr. XXX din 21 mai 1988, certificat de moștenitor nr. XXX din 21 mai 1988.

Instanța de apel a stabilit că, la 07 octombrie 1960, a fost încheiată căsătoria între Mihail Tarlapan și Alexandra Tarlapan (Serghian). Căsătoria acestora a durat din 1960 până în 1983 (23 ani). Din anul 1983 până la decesul lui Mihail Tarlapan (XXX), pârâta a locuit separat amiabil, într-o porțiune de casă cu intrare separată. Astfel, din 1983, pârâta nu a mai locuit împreună cu tatăl reclamantei, nu au avut o gospodărie comună și nici nu a contribuit cu mijloace comune ale soților sau cu mijloacele unuia dintre soți, ori în urma muncii numai a unuia dintre soți, la sporirea valorii acestor bunuri prin reparație capitală, reconstrucție, reutilare, reamenajare etc.

În acest context, reieșind din circumstanțele constatate, instanța de apel a conchis că, prima instanța întemeiat a conchis că, soția defunctului Mihail Tarlapan, Alexandra Tarlapan, a locuit permanent în bunul imobil situat în mun. XXX, str. XXX, fiind stabilit și dreptul acesteia la acest imobil succesoral, prin acceptarea moștenirii după decesului soțului său, prin posedarea imobilului, aspecte stabilite în mod indubitabil.

Analizând întregul material probator administrat în cauză, prin prisma criticilor invocate de către apelanta-recurentă Svetlana Ouș, instanța de apel a considerat soluția primei instanțe ca fiind întemeiată și legală, or, este cert că afirmațiile apelantei sunt lipsite de suport legal și probator.

Pe cale de consecință, instanța de apel, verificând și analizând afirmațiile apelantei sub aspectul legalității și temeiniciei soluției primei instanțe, constată că argumentele acesteia nu și-au găsit confirmare în instanța de apel, fapt din care rezultă că, prima instanță, în corespundere cu exigențele stabilite de art. 6 al Convenției Europene, a pronunțat o hotărâre motivată și întemeiată.

Totodată, instanța de apel a notat că, pronunțarea asupra altor obiecții invocate în cererea de apel este inoportună în situația în care prima instanță, la examinarea cauzei în fond, a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, a determinat cadrul legal aplicabil litigiului, a analizat și a

apreciat materialul probatoriu la justa lui valoare, în așa fel nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de către apelanta Svetlana Ouș și de a menține hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 09 martie 2021, recurenta Svetlana Ouș, a depus cerere de recurs împotriva hotărârii primei instanțe din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și deciziei instanței de apel din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de către Svetlana Ouș.

La caz, a menționat recurenta că, la XXX, a decedat intimata Alexandra Tarlapan, fapt confirmat ulterior, și prin copia certificatului de deces nr. XXX, înregistrat la 29 ianuarie 2021, de către Serviciul stare civilă, mun. Chișinău (anexat la materialele dosarului la cererea depusă de Svetlana Ouș din 17 mai 2021), (f.d. 57, 58 V. II).

În motivarea recursului, recurenta a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, recurenta Svetlana Ouș a opinat că, prima instanță și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 29 martie 2021, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 54, V. II).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 noiembrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 09 martie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 11 ianuarie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d. 43, V. II) și la 12 ianuarie 2021 (f.d. 44, V.II), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la actele cauzei lipsesc. Astfel, recursul este declarat în termen.

Prin încheierea din 16 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a dispus amânarea admisibilității recursului declarat de către recurenta Svetlana Ouș, împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, pentru data de 08 septembrie 2021, în legătură cu determinarea succesoriului în drepturi a intimatei Alexandra Tarlapan.

La data de 06 septembrie 2021, a depus o cerere suplimentară, anexând adeverința Agenției Servicii Publice din 26 martie 2021, care certifică domiciliul Alexandrei Tarlapan, până la decesul acesteia (f.d. 65, 66, 67, 68, V. II).

Prin încheierea din 08 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a dispus atragerea în proces a succesoriului în drepturi al intimatei (defunctei) Alexandra Tarlapan. S-a amânat examinarea admisibilității recursului declarat de către recurenta Svetlana Ouș,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, pentru data de 10 noiembrie 2021.

Potrivit materialelor cauzei vizate, copia încheierii din 08 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost expediată participanților la proces, în aceeași zi, la 08 septembrie 2021, cu propunerea de intervenire în proces în calitate de succesor în drepturi al intimitei (defunctei) Alexandra Tarlapan, conform scrisorii de însoțire (f.d. 72, V. II), iar potrivit avizelor de recepție anexate materialelor dosarului, participanții au recepționat copia încheierii (f.d. 74, 75, 76,77, V. II).

Astfel, Colegiul constată că, vreo cerere de intervenire în proces, în sensul indicat supra, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

Ulterior, la 05 noiembrie 2021, recurenta Svetlana Ouș, a depus o cerere de suspendare a procesului în temeiul art. 260 alin. (1), art. 262 Cod de procedură civilă, până la determinarea succesorului în drepturi.

În acest sens, cu referire la cererea depusă, Colegiul invocă că, suspendarea procesului în ordine de recurs, nu poate fi efectuată, deoarece la această etapă, procesul se amână, acțiune dispusă de către instanța de recurs prin încheierile din 16 iunie 2021 și 08 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

Examinând temeiurile recursului declarat de către recurenta Svetlana Ouș, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către recurenta Svetlana Ouș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibil recursul declarat de către recurenta Svetlana Ouș.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către recurenta Svetlana Ouș, împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat